

Lastbryggor

En lastbrygga används för att utjämna nivåskillnad mellan lastkaj och lastbil. Det är viktigt att lastbrygga och tillhörande utrustning på lastkajen utformas enligt regelverken som gäller för tillverkare samt regelverken på arbetsplats/lastkaj där lastbryggan ska används. Det finns dessutom krav på besiktning av lastbryggor som ska utföras av ett ackrediterat kontrollorgan.

Detta informationsblad har om syfte att ge en överblick av regelverk för CE-märkning av lastbryggor samt några regelverk vid användning av lastbryggor¹⁾.

CE-märkning

Lastbrygga

En lastbrygga CE-märks av tillverkaren som då ser till att lastbryggan uppfyller alla tillämpliga säkerhets och hälsokrav som ges av EU direktiv och harmoniserade standarder. Den dokumentation som ska medfölja är: EG-försäkran om överensstämmelse samt bruksanvisning på svenska (för den svenska marknaden).

De EU direktiv som gäller för lastbryggan är:

Maskindirektiv 2006/42/EG En maskindriven lastbrygga är en maskin och ska uppfylla de grundläggande säkerhets och hälsokraven som ges av maskindirektivet.

För lastbryggor finns standarden SS-EN 1398:2009 som behandlar specifika säkerhetskrav och krav på utförande enligt maskindirektivet, exempelvis följande¹⁾

- stabilitet och hållfasthet av lastbryggan
- halkskydd
- krav på maximal hastighet för lastbryggans rörelse
- översikt måste finnas över lastbrygga från den plats där den manövreras
- manöverdon ska vara tydligt märkta och lätta att förstå
- krav på innehåll i bruksanvisningen ges, exempelvis: säkerhetsanvisningar, funktionsbeskrivning, reservdelslista och instruktioner för installation, drift, underhåll samt inspektioner.

EMC-direktiv 2014/30/EU Omfattar lastbryggans styrsystem/ installation med hänsyn till tålighet (immunitet) samt utstrålade störningar (emission), skydd mot åska samt statisk elektricitet ingår också i kravbilden.

LVD-direktiv 2014/35/EU Lågspänningsdirektivet omfattar krav på el-säkerhet för lastbryggan. Det finns dessutom harmoniserade standarder som förtydligar och ger krav, exempelvis standard EN 60204 - 1.

¹⁾Notering: det finns andra/fler krav, annan utrustning kan påverka

Dockningshus Dockningshuset med tak som finns vid lastbryggan omfattas av CE-märkning baserat på EUs byggproduktförordning (EU 305/2011) med de tillämpbara harmoniserade standarder som finns för byggprodukter t.ex. EN 1090 familjen som gäller för bärverksdelar av stål eller aluminium ²⁾. ²⁾ Notering: det kan finnas fler standarder som gäller, påverkas av konstruktionen

Installationsplats

För själva installationsplatsen/installationsarbete (lastkaj, dockningshus) finns regler[#] som påverkar. För installationer i Sverige ges regler[#] bland annat från Arbetsmiljöverkets och Boverkets författningssamlingar samt övergripande svenska lagar och förordningar.

Arbetsmiljöverkets regler

Det finns ett flertal regler för arbetsplatsen från Arbetsmiljöverket. Det är fastighetsägare/ arbetsgivare på aktuell arbetsplats som är ansvarig(a) för utrustning och arbetsmiljö. Nedan listas några av de regler från Arbetsmiljöverket som påverkar lastbryggor och dess installation:

Besiktning av lyftanordningar och vissa andra tekniska anordningar enligt föreskrift **AFS 2023:11** 13 kap. + Bilaga 12 anger att ett ackrediterat kontrollorgan utför följande besiktningar:

- **Återkommande besiktning:** Lastbryggor ska återkommande besiktigas vart annat år av ackrediterat kontrollorgan.
- **Revisionsbesiktning:** är aktuell när en lastbrygga har genomgått reparation, ändring, om- eller tillbyggnad eller som befaras ha skadat lastbryggan på ett sätt som har väsentlig betydelse för säkerheten. Revisionsbesiktning (av ackrediterat kontrollorgan) ska sedan utföras på lastbrygga innan den åter får tas i drift.

Besiktning utförd av ett ackrediterat kontrollorgan fråntar inte fastighetsägare/arbetsgivare i sin verksamhet att ha löpande intern kontroll att lastbryggor är säkra och uppfyller regelverken.

Föreskrift: Arbetsutrustning, AFS 2023:11

Föreskriften ger minimikrav på säkerhet gällande användning av arbetsutrustning. Denna föreskrift har flera regler gällande säkerhet för arbetsplatsens arbetsutrustning och att arbetsgivaren har löpande kontroll samt uppföljning i sin verksamhet för exempelvis lastbryggor.

Föreskrift: Utformning av arbetsplatser, AFS 2023:12 (med tillägg) Denna föreskrift anger att lastkaj, lastbryggor mm ska utformas så att halkrisken är liten, dessutom finns krav på utformning av lastkaj och dess omgivning med lastbryggor.

Service och underhåll av lastbryggor

Lastbryggor ska servas och underhållas enligt tillverkarens anvisningar eller om det saknas i sådan omfattning att lastbryggans säkerhet inte äventyras, detta ska dokumenteras. Reparationer och ombyggnader skall dokumenteras och kan bli föremål för revisionsbesiktning, se ovan.

Regelverken för besiktning av lastbryggor eller motordrivna portar

Lastbryggor omfattas av besiktning genom Arbetsmiljöverkets föreskrift **AFS 2023:11** där återkommande besiktning och revisionsbesiktning utförs av ett ackrediterat kontrollorgan.

För maskindrivna portar ges krav på besiktning av ackrediterat kontrollorgan genom Boverkets föreskrift BFS 2018:2H 18. Se Portgruppens infoblad "Besiktning av motordrivna portar" för mer information om de olika besiktningsförfarandena för portar.